

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 03-04-2020 r.

Adam Bodnar

VII.7037.56.2020.AT

**Pan
Dariusz Piontkowski
Minister Edukacji Narodowej**

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

zwracam się do Pana Ministra w związku ze zbliżającymi się egzaminami ósmoklasisty oraz egzaminami maturalnymi, które według harmonogramów zamieszczonych na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej mają odbyć się w kwietniu i maju. Z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 wydaje się jednak, że organizacja egzaminów w pierwotnie przewidzianych terminach i w dotychczasowej formule nie jest realna.

Na mocy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* (Dz. U. poz. 492) przedłużono okres ograniczenia funkcjonowania publicznych i niepublicznych jednostek systemu oświaty do 10 kwietnia 2020 r. Obserwacja wydarzeń z perspektywy zdrowia publicznego nie pozwala jednak na stwierdzenie, że sytuacja w Polsce i na świecie ulegnie szybkiej poprawie, a szkoły i inne placówki oświatowe wznovią swą pracę po świętach wielkanocnych. Organizacja egzaminów w istniejących warunkach wiązałaby się z zagrożeniem zdrowia i życia uczniów, nauczycieli oraz wszystkich innych osób zaangażowanych w przygotowania do egzaminów.

W trosce o dobro uczniów i ich rozwój w późniejszych etapach życia odwołano tegoroczną sesję egzaminów pisemnych matury międzynarodowej International Baccalaureate (IB), która miała odbyć się w dniach 30 kwietnia - 22 maja. Organizatorzy poinformowali, że oceny z wybranych przez uczniów przedmiotów egzaminacyjnych zostaną im wystawione na podstawie dotychczasowych osiągnięć. Zaznaczyli, że decyzja o odwołaniu egzaminów pisemnych wydaje się w tej bezprecedensowej sytuacji najbardziej odpowiedzialnym i etycznym działaniem¹.

Tysiące młodych ludzi, których edukacja została w dramatyczny sposób zakłócona na skutek pandemii COVID-19, oczekują na decyzje Pana Ministra w sprawie swoich dalszych losów. Uczniowie kontynuują naukę na odległość i muszą w większym stopniu niż kiedykolwiek przygotować się do egzaminów samodzielnie. Rozwiązania zastosowane w odpowiedzi na kryzys nie pozwalają na zachowanie równego dostępu do edukacji. Wielu uczniów nie ma w domu dobrych warunków do nauki lub obarczonych jest dodatkowymi obowiązkami; niektórzy wychowują się w rodzinach dysfunkcyjnych lub zmagają się z innymi poważnymi problemami, potęgowanymi przez wymuszoną izolację². Stres odczuwany zwykle przed egzaminami przez uczniów jest obecnie dużo większy, gdyż towarzyszą mu lęk i niepokój o zdrowie swoje i swoich bliskich. Przedłużanie niepewności co do przebiegu egzaminów może dodatkowo wpłynąć na stan psychiczny dzieci i młodzieży.

Wiele organizacji i instytucji dostrzegło konieczność zabrania głosu w imieniu społeczności szkolnych w sprawie zmiany terminu lub odwołania egzaminów. W dniu 25 marca br. Komitet Nauk Pedagogicznych PAN skierował stosowne pismo do Prezydenta RP³, zaś 31 marca Związek Nauczycielstwa Polskiego zwrócił się z apelem do Ministra Edukacji Narodowej⁴. W dalszym ciągu trwa zbieranie podpisów przez maturzystów i ósmoklasistów pod listami do rządzących na stronie internetowej ruchu Nasza

¹ Komunikat IB na stronie <https://www.ibo.org/news/news-about-the-ib/covid-19-coronavirus-updates/> (dostęp w dniu 02.04.2020)

² E. Sabicka „To szaleństwo zmuszać do tego cyrku uczniów i nauczycieli”, 27.03.2020, <http://wiesz.com.pl/2020/03/27/to-szalenstwo-zmuszac-do-tego-cyrku-uczniow-i-nauczycieli/> (dostęp w dniu 02.04.2020)

³https://informacje.pan.pl/images/KNP_PAN__petycja_do_Prezydenta_Rzeczypospolitej_Polskiej_Andrzej_Dudy.pdf, (dostęp w dniu 02.04.2020)

⁴ <https://znp.edu.pl/apel-znp-do-premiera-i-men-o-odwolanie-egzaminow-zewnetrznych/> (dostęp w dniu 02.04.2020)

Demokracja⁵. Ogłoszenia odpowiednich decyzji w sprawie egzaminów, a także rozpoczęcia prac nad zmianą zasad rekrutacji do szkół średnich i szkół wyższych oczekują organizacje społeczne, które podpisały list otwarty do Premiera i Ministra Edukacji Narodowej w sprawie naprawienia edukacji⁶. Za odwołaniem egzaminu ósmoklasisty opowiada się również publicznie poprzedni Rzecznik Praw Dziecka i członek Rady Społecznej RPO Pan Marek Michalak.

Z uwagi na powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z apelem o pilne poinformowanie uczniów, ich rodziców i pracowników szkół o planowanych działaniach związanych z organizacją egzaminów zewnętrznych. Będę także wdzięczny za udzielenie informacji o przyszłych rozwiązaniach dotyczących rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

Łączę wyrazy szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

⁵ <https://naszademokracja.pl/petitions/list-maturzystow-do-rzadu>, <https://naszademokracja.pl/petitions/ministrze-odwolaj-egzamin-osmoklasisty> (dostęp w dniu 02.04.2020).

⁶ <https://przestrzenlaedukacji.org/2020/04/01/naprawmy-edukacje-apel-organizacji-pozarządowych-do-premiera-i-ministra-edukacji/> (dostęp w dniu 02.04.2020).